

Yapıt Çözümlemesi olarak Tûba İnal'ın Figür Heykeli ve Tarihsel Referanslarla Karşılaştırmalar

Figure Sculpture of Tûba İnal as Artwork Analysis and Comparisons with Historical References

Ayça BÜYÜKÇINAR¹

Özet

Çalışmada Tûba İnal'ın figür heykelinin yapıt çözümlemesi yapılmıştır. İlk olarak çalışma kapsamında; heykeltraş hakkında bilgilere, figür heykel ile ilgili sanatçının yorumu ve bakış açısına ve heykelinin yer aldığı *Figürler ve Sayfalar Sergisi* hakkında bilgilere yer verilmiştir. Sonrasında eserin genel özellikleri anlatılmıştır. Daha sonra, heykelin biçimsel analizi (geometrisi ve kompozisyonu) yapılmış ve heykelin biçim dili de tartışılmıştır. Ayrıca, heykelin anlattığı düşünceler de yorumlanmıştır. Son olarak, Tûba İnal'ın figür heykeli; tarihsel referanslardan *Milo Venüsü heykeli*, *Soyut sanat yaklaşımı*, *Kübizm sanatı*, *Pablo Picasso'nun ve Alberto Giacometti'nin heykelleri ve Art Nouveau dönemi heykelleri* ile karşılaştırmalar yapılmıştır. Bu tarihsel referanslarla, Tûba İnal'ın figür heykelinin ortak ve farklı özellikleri incelenmiş ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Heykel, figür, yapıt çözümlemesi, biçimsel analiz, biçim dili.

Abstract

In this study, the artwork analysis of Tûba İnal's figure sculpture was made. First of all, within the scope of the study; information about the sculptor, the artist's interpretation and perspective on figure sculpture and information about *the Figures and Pages Exhibition (Figürler ve Sayfalar Sergisi)* which the figure sculpture took part. Secondly, the general characteristics of the artwork are described. Moreover, the formal analysis (geometry and composition) of the sculpture was made and the form language of the sculpture was also discussed. In addition, the ideas told by the sculpture were also interpreted. Finally, the figure sculpture of Tûba İnal was compared with the historical references of *the statue of Milo Venus, Abstract art, Cubism art, the sculptures of Pablo Picasso and Alberto Giacometti and Art Nouveau period*. The common and different features of these historical references and the figure sculpture of Tûba İnal were examined and interpreted.

Keywords: Sculpture, figure, artwork analysis, formal analysis, form language.

¹ İstanbul Gedik Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, aycabuyukcinar@gmail.com

1. Giriş

Çalışmayla ilişkili olarak öncelikle *heykel*, *figür*, *figüratif sanat*, *soyut sanat*, *soyutlama* ya da *soyutlaştırma* kavramlarını açıklamaya yönelik tanımlamalara yer verilmelidir.

Heykel terimi günümüzde “üç boyutlu sanat yapılarının yaygın adı” olarak adlandırılmaktadır (Germaner, 2008: 680). Bir başka tanımlamada ise *heykel*, “Hacim sanatı. Estetik yaşantı oluşturması amaçlanan üç boyutlu nesne, yapıt. Sözcük, bu amacı güden her büyüklükteki, hangi malzeme ve tekniği kullanırsa kullansın, tüm yapıtların genel adı” olarak tanımlanmaktadır (Sözen ve Tanyeli, 2015: 134).

Figür, “Görsel sanatlarda betimlenen doğal ya da düşsel varlıklar, dar anlamında insan figürü” olarak tanımlanmaktadır (İskender, 2008: 516). Bir başka tanımında ise *figür*, “Resim ve heykel sanatlarında betimlenmiş, doğada rastlanan ya da düşsel her tür varlık ve nesnenin genel adı” olarak ifade edilmektedir ve figürün sanatın dışındaki alanlardaki gerçekliklere her zaman *gönderme* yaptığı vurgulanmıştır (Sözen ve Tanyeli, 2015: 108).

Figüratif sanat, “Resim ve heykel sanatlarında, yalnızca gerçek varlık ve nesnelere gönderme yapan betileri kullanan sanat anlayışı. Soyut ya da nonfigüratif sanata karşı bir yönelim” olarak tanımlanmaktadır (Sözen ve Tanyeli, 2015: 108).

Soyut sanat, “Renk, çizgi, kütle, ton gibi çeşitli biçim öğelerinin bilinen nesnelere benzemeyecek biçimde kullanımı sonucu ortaya çıkan geometrik ya da amorf imgelerle oluşturulan düzenlemeler” olarak ifade edilmiştir (Erzen, 2008: 1432). Erzen’e (2008: 1432) göre soyut sanat, *non-objektif* (nesnel olmayan) ve *non-figüratif* sözcükleriyle de tanımlanmaktadır ve tamamen hayal ürünü olabilir ya da doğadaki bir nesnenin biçiminin genelleştirilmesi ve artırılması yoluyla da elde edilebilir.

Soyutlama, “Bir şeyin herhangi bir özelliğini, düşünce yoluyla, öteki özelliklerinden ayırmaya ve bu özelliklerden bağımsız olarak ele almaya dayanan zihin işlemi” olarak tanımlanmaktadır (Meydan Larousse, 1969: 247). *Soyutlaştırma* ise “yüzey ya da hacim sanatlarında gerçek varlıklara gönderme yapan, betilerin tanınamayacak derecede yalınlaştırması” olarak ifade edilmektedir (Sözen ve Tanyeli, 2015: 281).

Çağdaş heykel sanatında 20. yüzyıl, değişimlerin önem kazandığı bir dönemdir ve bu yüzyıl içinde heykel sanatında yeni biçimler oluşturulmuştur. Heykel sanatındaki gelişmeler, figüratif heykellere de yansımıştır ve üretilen eserlerdeki figürler düşünüldüğünde, sanatçıların kendilerini yeni biçimlerle anlattığı görülmüştür.

Çağdaş sanatçıların eserlerinde, figüratif soyutlama düşüncesine biçim ve konu bakımından, farklı ve özgün bir bakış açısı kazandırmaları en önemli özellik olarak dikkati çekmektedir.

Bu çalışmada, figür heykeller yaratarak eserler veren heykeltıraş Tüba İnal’ın figür heykeli ele alınmıştır. Çalışma kapsamında Tüba İnal’ın figür heykelinin yapıt çözümlemesi yapılması amaçlanmıştır. Heykelin, geometri ve kompozisyon bakımından

biçimsel analizinin yapılması ve biçim dilinin yorumlanması hedeflenmiştir. Çalışmada, heykelin anlattığı düşünceler de yorumlanmaktadır. Bu heykel ile tarihsel referanslardan *Milo Venüsü heykeli*, *Soyut sanat yaklaşımı*, *Kübizm sanatı*, *Pablo Picasso'nun ve Alberto Giacometti'nin heykelleri ve Art Nouveau dönemi heykelleri* ile karşılaştırmalar yapılarak; heykelin tarihsel referanslarla ortak ve farklı özellikleri analiz edilecek ve yorumlanacaktır.

2. Heykeltraş

2.1 Heykeltraş Hakkında Bilgi

Tüba İnal, 1960 yılında İstanbul'da doğdu. Kanada'da öğrenim gördü. 1982'de Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu, Seramik Bölümü'nü bitirdi. Çalışmalarını daha çok heykel ve heykel-seramik dallarında geliştirdi. Okulu bitirdikten sonra, 1985-1988 yılları arasında İsmail Hakkı Öcal ile heykel çalışmaları yaptı ve Ersin Alok'un yönlendirmesiyle mermerle tanıştı. Mermer atölyesinde taş ustaları yanında çalışarak malzemenin teknik özelliklerini öğrendi.

Çalışmalarını halen Ege'de Çanakkale'nin Ayvacık ilçesine bağlı Adatepe Köyü'nde sürdürmektedir. Burada yaşamayı tercih etmesinin nedeni şehir hayatından uzak kalmak istemesidir. Sosyal hayatın kalabalık ve kargaşasında kaybolmak yerine; doğa içinde arınmış bir yaşamla kendi duygularını ve düşüncelerini eserlerine daha iyi yansıtıp aktarabildiğine inanmaktadır (Url-4). Doğa içinde huzurlu ve sakin yaşayarak daha üretken ve derin anlamlı eserler ortaya çıkarmaktadır. Bütün bunlar sanatçının gerçek hayatta yaşam şeklinin eserlerinde kendini soyut olarak anlatmasında bir denge ve bütünlük kurduğunu göstermektedir. Ayrıca İstanbul'a geldiğinde Şile yakınlarında bir atölyede çalışmalarını sürdürmektedir.

Çalışmalarında mermer ve bronz kullanmayı tercih eder ve en çok sevdiği malzeme mermerdir. Heykeltraşın mermer taşıyla baş başa kalıp eserlerini yaratması, mermer kullanmayı sevmesinin nedenidir. Tüba İnal, malzemeyi canlı olarak düşündüğünü ve taşla arasında bir bağ oluştuğunu ifade eder (Url-4). Taşın doğal yapısını kaybetmeden, onun sertliğini ve kokusunu öğrenip eserlerini üretmektedir. Eserlerinde zaman içinde algılanan bir etki yaratmak da sanatçının hedeflerinden biridir. Ayrıca bu eserlerin çoğaltma olanağının olmaması ve her eserde taşı yontarken o anda ortaya çıkan özgünlük de etkileyicidir.

2.2 Sanatçının Yorumu ve Bakış Açısı

Heykeltraş, 2004 yılında Aykut Altındağ ile yaptığı röportajında kadın figürünü kullanmayı tercih etmesinin sebebini kendi bedenini iyi tanıması ve duygularının bedenindeki yansımalarını iyi bilmesi olarak açıklar (Url-4). Ayrıca bu ince, uzun kadın figürleri kullanırken sadece kadınla ilgili işler yapmaz. Amacı insani duyguları kadın erkek ayrımı yapmaksızın anlatmaktır ve bunun için figürü kullanır.

Tüba İnal, röportajında "Ben ekonomik güç ve politik iktidarın insan üzerindeki egemenliğini yansıtan büyük, anıtsal yapıtlarla ilgilenmiyorum. Benim ilgi alanım

insan. Bireyin duygu ve düşünce dünyası. Onun gerçekliğini kavrayabilmek ve yansıtabilmek için çaba gösteriyorum” demiştir (Kayaoğlu, 2004).

Eserlerini önceden belirlediği tema üzerinden oluşturan sanatçı, insanı ilgilendiren duygulara odaklanmakta ve bunları mermer aktarma çabası içindedir. Bu bağlamda sanatın filozofik görev üstelendiğini düşünmektedir. Eserlerinde ayrıntılardan çok kendi duygularından ortaya çıkan sonuçlarla forma ulaştığını ifade eder (Url-4).

2.3 Figürler ve Sayfalar Sergisi

Tûba İnal’ın figür heykeli, sanatçının 14. Sergisi olan *Figürler ve Sayfalar Sergisi*’nin bir parçasıdır ve bu sergi 2004’te Kare Sanat Galerisi’nde gerçekleşmiştir. Sergi, sanatçının mermer rölyef çalışmalarından oluşmaktadır. ‘Figürler’, insanı duygu ve düşünceleriyle anlamaya yöneltir ve gerçek hayatta insanın iç dünyasına bakmasına ve sorgulamasına fırsat verir. Figür heykeller, düş ile yaşamı birleştirir. ‘Sayfalar’, sanatçının defterindeki eskiz çalışmalarının mermerde üç boyutlu canlandırılmasını hissettirir. Sayfa boyutu, sayfa üzerinden figürleri okumayı vurgular ve aşağıdaki şekil üzerinden sergideki figürün sayfada kullanım örneği incelenebilir (Tûba İnal Heykel Sergisi: Figürler ve İnsanlar, 2004: 21) (Şekil 1).

Şekil 1. Tûba İnal, figür heykel. Mermer (36 x 20 x 3 cm) (Tûba İnal Heykel Sergisi: Figürler ve İnsanlar, 2004: 21).

3. Tûba İnal’in Figür Heykel Eseri

Çalışmada incelenen eser, Tûba İnal’in figür heykelidir (Şekil 2) (Tûba İnal Heykel Sergisi: Figürler ve İnsanlar, 2004: 12). Bu eser, Tûba İnal’in 14. sergisi olan ‘Figürler ve Sayfalar Sergisi’nin bir parçasıdır. Eserin künyesine bakıldığında; eserin yapıldığı zaman kesin olarak bilinmemekle beraber 1998-2004 yılları arasındadır (Tablo 1). Eserin şu anda bulunduğu yer bilinmemektedir ve eser bir kişinin özel koleksiyonunda olabilir.

Şekil 2. Tüba İnal, figür heykel. Mermer (36 x 20 x 3 cm) (Tüba İnal Heykel Sergisi: Figürler ve İnsanlar, 2004: 21).

Heykelde malzeme olarak beyaz renkli mermer kullanılmıştır. Heykelin boyutları, 53 x 3 x 3 cmdir. Malzemenin sertlik, yontulabilirlik gibi fiziksel özellikleri ve dokusu heykelin biçimlenmesini etkiler. Mermer taşından eser oluşturmada; yontma, oyma, zımparalama ve cilalama gibi teknikler kullanır.

Tablo 1. Eser Künyesi.

Eser Künyesi	
Eser Adı:	Figür Heykel
Yapıldığı Tarih:	1998-2004 yılları arası
Malzeme:	Mermer (beyaz renkli)
Boyut:	53 x 3 x 3 cm
Kullanılan Teknikler:	Yontma, oyma, zımparalama

3.1 Biçim Analizi ve Biçim Dili

Heykelde soyutlanmış bir kadın figürü işlenmiştir. Figür, kare bir kaide üzerinde durmaktadır. Kare kaide, yeryüzü temsilidir (Daire ise gökyüzü sembolüdür.). Kare kaide üzerine oturtulan figürün alt kısmındaki mermerde birkaç cm dış açılarak alt tabandaki mermer parçaya bağlanıp yapıştırılmıştır. Figür kaide üzerinde ilk olarak dikdörtgen prizma formuyla başlayıp yukarı doğru daralır ve daha sonra ovalleşir.

Figürün ayaklarından dize doğru burulma vardır. Spiral, büyüme ve hareket sembolüdür; ayrıca antik kültürlerde kıvrım, spiral şeklinde nefes ve ruhu simgeler (Cirlot, 1971: 305-306). Burulma ile yerden göğe doğru yükselme olurken, başın kaideye doğru bakması hareketin sonsuza kadar çıkmasını önlemiştir. Figürün yüzü kübiktir. Beden kıvrımlarla duyguyu anlatılırken baş kısmı geometrik duruşuyla mantık sorgulaması yapıyor gibidir ve düşünceyi anlatır.

Heykelin omuz kısmında torso (kolsuz gösterme) yapılmıştır. Wilhelmi'nin (1980: 376) kitabında Rolf Szymanski'ye göre; *torso*, bilinçli olarak seçilen biçim işaretidir ve özünde heykelin doğasıyla ilişkili semboldür. Torso kullanımı, heykelde bilinçli olarak gövdenin bazı bölümlerini eksik bırakmak ya da tamamlamamaktır. Tüba İnal, heykelin ayaklarından başlayan burulma hareketiyle devam eden akıcılığını eserin kompozisyonunda korumak için omuzlarda torso kullanmış olabilir. Bu heykel, torso kullanılmış bir Antik Yunan heykeli olan Milo Venüsü'nü de düşündürür.

İnce uzun bedenli genç kadın figürü, düşeyde bir hareket düzenine sahiptir. Tüba İnal'ın 1997 yılında gerçekleştirilen “Kıyas-ı Enbiya'dan Alıntılar” adlı sergisinde görülen bronz heykellerdeki eğimli ve hareketli formlardan farklıdır. Bu farklı gelişme ve sanatsal süreç, “Kıyas-ı Enbiya'dan Alıntılar sergisinde yer alan bronz heykellerden “Güneşin Doğuşu” heykeli üzerinden incelenebilir (Şekil 3).

Mermer heykeldeki figürün, bacak kısmının normalden uzun oranlı yapılıp ayak detaylarının kaybolması ve ayaklardan spiral olarak dönme hareketi ile ruhsal bir yükseliş hissedilir. Bu ruhsal yükselişte düşsel ve imgesel bir uçuculuk sezilir. Heykel biçim olarak incelendiğinde, insan bedeni hem anatomik oransallıktan hem de fiziksel detaylardan arınıp uzaklaşmış ve soyut bir figürü temsil eden kendi içinde dengeli bir kompozisyona dönüşmüştür. Heykelin boynunun yana yatık duruşu düşünen bir insanı anlatıyor gibidir.

Şekil 3. Tüba İnal, “Güneşin Doğuşu” Heykeli (Tüba İnal: Kıyas-ı Enbiya'dan Alıntılar, 1997).

Eser, üslubuyla modern ve soyut bir heykeldir. Figür heykelde birebir tabiat gerçekçiliğinden ve ayrıntılardan uzak soyut bir dil kullanılmış. Beden kıvrımları zariflik ve sadelikle temsil edilirken, kadın yüzü de kübik geometrisiyle belirsizdir. Kimliğinin belli olmaması, herkesin kendisini onun yerine koyabileceği anlamını verir. Heykelde, insanın duygu ve düşünceleriyle soyut şekilde anlatımı söz konusudur.

4. Tûba İnal'in Figür Heykelinin Tarihsel Referanslarla Karşılaştırılması

Tûba İnal'in figür heykeli ile tarihsel referanslardan Milo Venüsü heykeli, Soyut sanat yaklaşımı, Kübizm sanatı, Pablo Picasso'nun ve Alberto Giacometti'nin heykelleri ve Art Nouveau heykelleri ile karşılaştırmalar yapılarak; heykelin tarihsel referanslarla ortak ve farklı özellikleri analiz edilecek ve yorumlanacaktır.

4.1 Milo Venüsü ile Karşılaştırma

Afrodit veya aşk ve güzellik tanrıçası olarak bilinen Milo Venüsü geç Hellenistik döneme ait Antik Yunan heykelidir (Şekil 4) (Url-1). Heykelin kolları ve kaidesi bulunamamıştır. Heykelin spiral kompozisyonu, üç boyutlu uzayda figürün yerleştirilmesi, küçük göğüslü ve uzun bedenli oluşu bu dönemin karakteristik özellikleridir. Çıplaklığı, kumaş detayları üzerindeki ışık ve gölge etkileri ile tezathlık oluşturur.

Milo Venüsü, Yunan heykellerinin özelliği olan tabiat gerçekçiliğini ayrıntılarıyla yansıtır. Oysa Tûba İnal'in heykelinde figür birebir tabiat gerçekçiliğinden, ayrıntılardan uzaktır ve kompozisyon olarak saf ve soyut bir dille anlatılmaktadır. Heykellerin ortak noktası kadın figürlere sahip olmaları ve omuzlarda torso kullanılmasıdır.

Şekil 4. Tûba İnal, “Güneşin Doğuşu” Heykeli (Tûba İnal: Kısas-1 Enbiya'dan Alıntılar, 1997).

4.2 Soyut Sanat ile Karşılaştırma

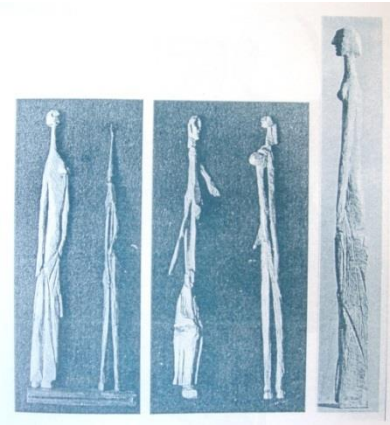
Soyut sanat, yönünü nesneden düşünceye çeviren bir anlayıştır ve nesneyi aşarak ideal düşünceye ulaşmayı amaçlar. İmgelem yani hayal gücü, yaratma ve aynı zamanda soyutlama gücüdür. Soyut sanat, sanatın yabancı unsurlardan arındırılıp saflaşması olarak kabul ediliyordu. Modern sanat, soyut sanat, saf sanat ve işlevsiz sanat kavramları birbirine eş kavramlar görülüyordu (Yılmaz, 2006: 77). Tüba İnal'ın heykelinde de kompozisyon olabildiğince ayrıntılardan uzak ve saf bir şekilde soyut dille anlatılmaktadır. Kompozisyonda duyguların içsellikle anlatımı ve ruhun düşsellik ile uçuculuğu da kullanılan soyut dili vurgulamaktadır.

4.3 Kübizm Sanatı ile Karşılaştırma

Rönesans'tan beri sanatta doğa taklitçiliği yapılırken, kübistler natüralist sanatı aldatmaca olarak kabul edip; nesnenin dış görünümü yerine öz değişmeyen yapısını vermeyi amaçlıyorlardı (İpşiroğlu, ve İpşiroğlu, 2009: 26). Nesnelerin değişmeyen yapısı ise duyular yerine ancak akıl ile algılanabilirdi ve kavramsal sanat ortaya çıktı. *Kübizm*, görünen dünyadan uzaklaşan, zihinde tasarlanan, düşünsel olarak kavranan bir sanattı ve özünde matematik ve geometri yer alıyordu (Yılmaz, 2006: 45). Kübizmde öznellikten uzak, nesnel bir dil kullanmak amaçlanıyordu ve formlarda basit geometrik biçimlerden yararlanılıyordu. Tüba İnal'ın heykelinde başın kübikliği ile aklın kavramsal açıdan düşünceyi temsil ettiğini görülmektedir.

4.3 Pablo Picasso'nun Heykelleri ile Karşılaştırma

Pablo Picasso'nun Stick-statuettes adlı çöp heykelcikleri Kübizm, ilkel sanat akımları ve derlemecilikten yeni gerçek arayışına örnek verilebilir (Bilge, 2000: 61) (Şekil 5). Picasso'nun çöp heykelcikleri ile Tüba İnal'ın figür heykeli beraber incelendiğinde her iki sanatçının eserleri de biçimsel açıdan ince ve uzun kadın formları özelliğini taşımasına rağmen; eserler üslup açısından oldukça farklıdır. Picasso'nun çöp heykelcikleri, ilkel sanatın dilini taşırken; heykelciklerde beden oldukça kübik bir geometriyle anlatılmaktadır. Tüba İnal'ın figür heykeli ise tabandan başlayan kübik geometriye rağmen; ayaklardan başlayan burulma hareketiyle yükselerek estetik bir dille anlatılan soyut kompozisyondadır ve heykelin başı kübik geometriyle sonlanır.

Şekil 5. Pablo Picasso, “Stick-Statuettes” Çöp Heykelcikler, 1931. Bronz (Bilge, 2000: 61).

4.4 Alberto Giacometti'nin Heykelleri ile Karşılaştırma

Kübizm ve ilkel sanatla ilgilenen Alberto Giacometti (1877-1960), bilinçli olarak figürlerin bedenlerini inceltmek ve boylarını uzatarak heykeller yaratmıştır. Giacometti'nin (1947) 'Man Pointing' (İşaret Eden Adam) heykeli de incelenerek onun yarattığı heykellerin özelliği görülebilir (Şekil 6). Doğal ölçü ve oranlarında olmayan uzatılmış figürler ile insanın kırılganlığı ve uzun ömürlülüğü anlatmaya çalışmıştır (Şenyapılı, 2003: 68-71). Bu ince, uzun dal gibi figürler ile oluşturduğu 'Orman' heykelinde Giacometti'nin soyutlanmış gölge gibi duran figürleri incelenebilir (Şekil 7) (Lynton, 2009: 195).

Şekil 6. Alberto Giacometti, "Man Pointing" İşaret Eden Adam Heykeli, 1947. Bronz (178 x 92,5 x 60 cm).

Şekil 7. Alberto Giacometti, Orman, 1950. Bronz (58 x 64,5 x 60 cm) (Lynton, 2009: 195).

Giacometti'nin bronz heykelleri ile Tûba İnal'in mermer figür heykeli beraber incelendiğinde figür heykellerin biçimsel açıdan ince uzun olmasına karşın Tûba İnal'in heykelinde ruhu ve düşüncüyü anlatış üslubuyla Giacometti'nin uzun ömürlülüğü ve kırılganlığıyla anlattığı insanların ne kadar farklı olduğu görülmektedir. Her eser, sanatçısının elinde oldukça farklı şekilde biçim almıştır ve farklı anlamlarla yüklüdür.

4.5 Art Nouveau Heykelleri ile Karşılaştırma

Estetik anlamda Art Nouveau'nun taşıdığı organik, akışkan, kıvrak, kadınsı (feminen) çizgilerin etkisini heykelde görebiliyoruz. Ama Tüba İnal'in bu heykelinin, Art Nouveau'dan ayrıldığı nokta figürü bütün ayrıntılarıyla vermek yerine onu soyutlularak anlatmasıdır. Aşağıda yer alan Art Nouveau heykellerini incelediğimizde kadının saç, yüz, beden, elbise gibi her detayı incelikle işlenerek verildiğini görülmektedir (Url-2 ve Url-3) (Şekil 8). Oysa bu heykel gerek boyutları gerekse anlatımı yönüyle kendi özgünlüğünü ortaya koyar ve sadece bir feminen heykel olarak değerlendirilemez. Çünkü Tüba İnal, insana odaklanıp onu anlatmaya çalışırken kendi bedenini iyi tanıdığı için kadın figürünü kullanmıştır.

Şekil 8. Art Nouveau lamba altlığı. Bronz üzeri altın yaldızlı patine (39,4 cm) (Url-2); Art Nouveau heykel. Cam (Url-3).

5. Sonuç

Çalışmada Tüba İnal'in figür heykeli, yapıt çözümlemesi olarak ele alınmıştır. Heykelin biçimsel analizi (geometrisi ve kompozisyonu) yapılarak ve biçim dili de tartışılmıştır. Tüba İnal'in figür heykeli ile tarihsel referanslardan Milo Venüsü heykeli, Soyut sanat yaklaşımı, Kübizm sanatı, Pablo Picasso'nun ve Alberto Giacometti'nin heykelleri ve Art Nouveau dönemi heykelleri ile karşılaştırmalar yapılarak; bu tarihsel referanslarla, Tüba İnal'in figür heykelinin ortak ve farklı özellikleri ele alınmış ve yorumlanmıştır.

Kaynaklar

Bilge, N. (2000). Modern ve soyut heykelin doğuşu 1900-1950, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi: 61.

Cirlot, C. E. (1971). *A dictionary of symbols*, London: Routledge & Kegan Paul: 305-306, <<http://www.aids-3d.com/Dictionary%20of%20Symbols.pdf>>, (06.03.2010).

Erzen, J. N. (2008). Soyut sanat. *Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi*, İstanbul: Yem Yayınları, cilt 3: 1432.

Germaner, A. T. (2008). Heykel sanatı. *Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi*, İstanbul: Yem Yayınları, *cilt 2*: 680.

Giacometti, A. (1947). *Man Pointing*,
<http://www.tate.org.uk/servlet/ViewWork?workid=5142&tabview=work> (16.03.2010).

İpşiroğlu, N. ve İpşiroğlu, M. (2009). *Sanatta devrim*, İstanbul: Hayalbaz: 26.

İskender, K. (2008). Figür. *Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi*, İstanbul: Yem Yayınları, *cilt 1*: 517.

Kayaoğlu, T., Tüba'nın mermer kadınları. (2004, 28 Mart). *Radikal Gazetesi*,
<http://www.radikal.com.tr/ek_haber.php?ek=r2&haberno=3259>, (06.03.2010).

Lynton, N. (2009). *Modern sanatın öyküsü*, İstanbul: Remzi Kitabevi:195.

Meydan Larousse. (1969). *Büyük Lugat ve Ansiklopedi*, İstanbul: Sabah Yayınları, *cilt 18*: 247.

Sözen, M. ve Tanyeli, U. (2015). *Sanat ve kavram terimleri sözlüğü*, İstanbul: Remzi Kitabevi: 108, 134, 281.

Şenyapılı, Ö. (2003). *Otuz bin yıl öncesinden günümüze heykel*, Ankara: ODTÜ Geliştirme Vakfı Yayıncılık ve İletişim: 68-71.

Tüba İnal Heykel Sergisi: Figürler ve İnsanlar. (10 Mart - 10 Nisan 2004). *Sergi Kataloğu*, İstanbul: Kare Sanat Galerisi: 12, 21.

Tüba İnal: Kısas-ı Enbiya'dan Alıntılar. (1997, Aralık). *Sergi Kataloğu*, İstanbul: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık.

Wilhelmi, C. (1980). *Handbuch der Symbole in der bildenden Kunst des 20. Jahrhunderts*, Berlin: Safari bei Ullstein: 376.

Yılmaz, M. (2006). *Modernizmden postmodernizme sanat*, Ankara: Ütopya Yayınevi: 45, 77.

Url-1, Louvre Museum, Greek, Etruscan, and Roman Antiquities: Hellenistic Art (3rd-1st Centuries BC), *Venus de Milo*,
http://www.louvre.fr/llv/oeuvres/detail_notice.jsp?CONTENT%3C%3Ecnt_id=10134198673237785&CURRENT_LL_V_NOTICE%3C%3Ecnt_id=10134198673237785&FOLDER%3C%3Efolder_id=9852723696500817&baseIndex=0&bmLocale=en (10.03.2010).

Url-2, *Treadway/Toomey Galleries*,
<http://www.treadwaygallery.com/ONLINECATALOGS/MARCH2006/0501-0600.html> (06.03.2010).

Url-3, *Waddingtons Decorative Art & Design Auctions*,
<<http://decorativearts.waddingtons.ca/articles/style-guide/>> (06.03.2010).

Url-4, *Tüba İnal ile heykel üzerine*,
<<http://lebriz.com/pages/artist.aspx?artistID=473§ion=550&lang=TR&exhID=0&periodID=&pageNo=5>> (15.10.2018).